

ملا ناصر الدين

№24. ۱۲ قىك قىمىتى ۲۵ ۱۲ ک. مOLLA NASREDDIN

Литог. С. БЫХОВА

ROTTERR

اکىر ئەن ئەن سەب دەلیل طەراندەن جىناسەر — بىلەي دا گىيدا جەقىم

Выгните всех беспомощных
депутатов, иначе разрушим
Меджлис. (Прото-Башир-Хан)

سید: چهارت بو ساعت منیم خمسی ویر.

ناخوشلغیدر. بونلارڭ عزرايىلە دە پريستاواڭ پاموشىنگى پاشا بىك در. دومانڭ او گوزلرىنە دوندوگوم ميرزاى و بوختالىرى اورادە ئە اوپيون دوزلىدىرسە، بىزيم مسلمان قىداشىز پاشا بىك قويون سو روسي ڪىمى يغدىرىرى بۇ جماعىتى دفتر خانىھ، بىر بىر چاغرىر، دىيىر: «چخارت، مثلا، ۲۹ منات ۱۶ قىك». «آى بىك، باشكى دو ووم، بۇ نە پولىدىر؟» بۇ فلان ئىللارڭ ئالوق پولىدىر». «آى تجانم، من بولالرى ڪىچىن ايل ويزمىدىممى!» «پا! چوخ اوزون ئىلەم، حكم بىلەدر! من هېيج زاد قانمارام!» دىيوب، «فە يمسك؟ تورشلى آش» والىھى توز گوگە قالجىخە، بىكك الى يورولاندىنىڭكە او، بۇ مەت ئايلىور كە: «آى سكى فدا اولاق بىك، بىر زحمت چك بونك كاغذىنە باخ دايىنا، قوى يازىق بلە دوغىرى دىيور گىتسون گىتسون». بلى، آخردە معلوم اولور كە ايلە بۇ مظلوم دوغرو دىيورمىش، پول ھەلە بىلدىرى چاتوب، گناھكار بورادە دومك بۇ خالقىر يىدر ڪە دفتره بونك آدىن تك اوچ جە يىزوب، جورە بە جورە نىمزەلەر ايلە، اول كىبلايى فلان كىس آدىنە، سكىرى سيد فلان كىس آدىنە، آخردە تىكىچە فلان كىس آدىنە، بلى! ترلە، زحمت چك، ايشلە، آ بى سواد مسلمان قىداش، قازان، گىتور دومك ميرزا لرى سھواً قازاندىقلارىئى حىيشدانە سالسون» او كە قالدى مسلمان قىلاسنى لرىنە كە گىيدوب اونلارە آغ شار سالمسان ها، حىبىك لاب تىر تىيز، پاك پا كىزە اولاندىن سكىرى، او زىئىكى دوت اونلارە دىينىن: «الله يىلسون، سزك انھافىڭ يىلسون، سز بىلەك، ايلە قلاسىنلار!» «گىزىر تakan»

نېلىفون

باڭىدە «نجات» جمعىتىنەت بىر دستە عضولرى «باڭو مسلمان لارىنىڭ نىجاتى» آدىنە بىر ڪتاب يازىپلار و او كتابك ۳۳ مىجى صحىحەسىندە سوروشورلار:

- ١) «نجات» جمعىتىنەت انان شعبەسى نجه اولىدى?
- ٢) نىجاتك پانسىونى هارا يە گىتىدى؟ و او پانسىونىڭ گىچەن ايلە ۳۰ نفر كاسب و قىدىر مەعلملىرى ساخالانلىدىقلارى حالىدە بۇ ايل اونلار هارا يە گىتىدىلر?
- ٣) نىجاتك ادارەسىندە تىلفون نە اولىدى.

لەز بۇ شؤالىرە جواب وىرە بىلەرىك:

- ١) «نجات» جمعىتىنەت انان شعبەسى داغىلىدى، چۈنکە قىزلار دوقۇز ياشە چاتوب دخى كوجىھە چىخە بىلەدىلىرى، بىر پارەسى دە اره گىتىدى، يعنى بورادە نىجاتك هېيج بىر گناھى يو خدر.
- ٢) نىجاتك پانسىونى دە داغىلىدى، و بورادە كىچىن ايلە ۳۰ نفر كاسب و قىدىر مەعلملىرى «اتحاد» مەكتىنىڭ اوشاقلارى ايلە بىرلە شرب كۆچەلرده «ايرىس» قانفيتى ساتىرلار.
- ٣) او كە قالدى تىلىفون، اونى دە سەدىڭ قرار دادىنە گورە بىجاتدان اوذاق ايلەدىلىرى، بۇ قىسىد ايلە كە اجلاس عمومى دە گوجىز و طايفەسىز بىر عضوى دوگىمك لازم اولاندە تىلىفون ايلە پالىسىستەرە خبر وىرن اولماسون.

« جىرجراما »

چوخ عجب، مگر قونشى دان اوغورلاماق اولماز؟ اوغورلىق دە و قولدورلىق دە بوندان ياخشى در.

— آدە، دەلى اولمامىسان كە؟... نەلر دانىشىرسان؟
« ملا نصرالدین »

گۈزىل

(وافقە بىڭىزتمە)

بو دىنلەدە وارسە آگر بىر دىلر
آنده بى نىشانلار معىن گۈرك.
اندامى آينە، قىدى مەتقىل،
سېھ زىلفى قامتنە تىن گۈرك.

يىڭىغا لالە تك، بەھارى كېيى
لىلىرى ياقوتك كتارى گىلى
بر دانە ناشفتە مروارى كېيى
باشدان اياقە تك آغ بىن گۈرك

تىمىز لەكە اولا بىر آز ھوسى
اولميا عاشقە ناز و غمزەسى
سوغان قوخا دانىشاندە نفسى
آما سارىمىساقى آز بىن گۈرك.

قولى صادق اولا، هە فەلى ختالا.
بىلەمىيە كە قىته نەدر مەكر آل.
قول تك دورا قباغىڭدە نەطقى لال.
كېلىسەدە باشى دىنەمىيەن گۈرك.

نو رسىدە اون دورت، اون بش ياشىتە،
عىب اولميا كېرىيگىنەدە قاشتەدە
آگر اولماسىدە عقلى باشىتە
شرط بودر بىگە حاج حسن گۈرك.
« هە دە خىال »

خصوصى مخېرى من لەن تىلغىراف

او گۈزە مىن سيد محمد آغا كور دەمير واغزىنەندە غەش
ايلدى، دوبارە قايتاردىلىرى شىروانە. آغانون حىاتى تەلەكىدەدر، دىيەسەن
اسلامڭ بىلى سىناخاچق.

خالىرا

بىزىم شەھر دوماسى بىزىم مسلمان جماعىتىنەن، على الخصوص كاسب
كەسوب، ال سىز اياق سىز، دىل سىز و سواد سىز لەرن اوتىرى بىر و با

بهالق

مجتهدلرلۇ خىرى نە قدر اولمالىدۇ. او در كە
ـھەران حکومتى بو يياووقلارده اوزىنك اونسىزدە
بوش ـىيەستىن نجف مجتهدلرىنىھ اون مىن
تومان جوجە پلاو خىرى گۈندىرپىر، و هر
چند مجلس ملى دە و كىلىلرلۇ بعپسى بىو ايشى
خوشامىوب، اما بىـ سىدە جرأت اولمىوب
دىللەنگە.

بورادە يىز بىـ شەئە تعجب ايدىرىك:
ـيا گورەك مجتهدلر كىميما علمىي بىلىرلر
يا يوخ؟ اگر دىك كە بىلىرلر — اوندە پىس
نە بىلىرلر، حال بىـ كە آقالار بوتون عمرلىرىنى
بۇڭا صرف ايدىرلر كە اـسىر واسطەسى ايلە
بىـ شىئى دونىرپىر اوزگە بىـ شى ايلەسونلار.

فصل اول در اـسىر، و در آن باب
شش نـىكتە گفته مىشود.

نـىكتە اول، اـسىر ماعالورد، يعنى سوپىي
كلاپ ايلەمك، نـىكتە دوق، اـسىر العسل، يعنى
سودى بال ايلەمك، نـىكتە سيم و اـسىر الدهن،
فلان و فلان.

الله شاهىددىر كە دىنداھ هېچ ايلە علم و
فن يو خىدر كە مجتهدلر اوندە معطل اولسونلار.
پىس نە بىـ چىتىن شىئى در بىـ پارچە دىمىرى
يا مىسى گوتوروب قىزىل ايلەمك، و اگر بىـ
بىـ ايش مىكىن سە، دخى انصاف درمى كە ايرانڭ
ايندىكى كاسب وقتىنە هەلە اوندان پول دە
آلساق؟ دوغىرى در، نجفدا جوجە بهالنوب،

اسلامبىلدە ۳۱ مارت دە واقع اولان اعتشا
شك نتىجهسى در كە بوتون تۈركىانڭ هەنقەطە
سندە بهالق يوز وىردى.
نجف دن يازىرلار كە جوجەنڭ برى
بر منات در.

بو بىـ آشكار مطلبدر كە اسلامبىل
انقلابىنە نجف شىعەلرى قارىشىمايلەزدىلىر: آنادان
دوغما حریت سوومن نجفلى لر مشروطە سى
ايىتىدىنەن مجنون كىمىي ديوانە اولوب، اـكىن
تىكىن لرىنى، ايو ايشىك يرىنى بوشلىوب دوشوبىلر
چوللاره آزادلىق آختارماغا.

دخى اىوە كىم قالاجاغ ايدى كە تو
يوقلاره دەن سپسون و آلتلارينە يومورتە قويوب
تاازە جوجە عملە گتۇرسون!

سن دىيەجىك سـن — آروادلار:
آخى، قارداش، ايلە سوزى داشما، يىچارە
نجف آروانلاۋى اوشاقلارينڭ ترىيەسەنمى مشغۇل
اولسونلار، جماعت ايشلىرىنىھى چاىشىسونلار،
انكابىس حریت پىرست خانم لارينەمى كۆمگە
گىتسونلار، قىز مەكىنلرىمى آچماغان قارىشىسونلار،
يوخسە تويوق جوجە ساخلاسونلار.

وقتارى هاردا ايدى.

بودر كە ايندى نجفدا جوجەنڭ برى
بر منات در، و اگر بىـ جور حساب ايلەسک،
كە گوندە بىـ تفر مجتهدلە ئىلاۋىنە آزىزىن
اوج دانە جوجە لازىم در، بىـ دە گور يازىق

Сөйт Ахмед бека Агаева

احمد بىك آقاییوچى يۈغىسى

يابونىا اسلامى قبول ايدىندىن سورا.

Будущая Япония (по пропаганде Ислама)

لازم اولور، غیری سنه لازم او لمور. سکا پیچاق لازم در، اما مکا لازم دگل. مکا قلم لازم در، سکا لازم دگل.
ایندی ده تو تاخ که غیر کندلرک جماعتنه مکتب لازم در، اما گوروکور که فاره باقفال جماعتنه لازم دگل:
دھی نیه چوخ دانیشیرسان؟

س. ن.

مپیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

محترم او خوچیلاریمזה لازم بیلریک خبر ویرک که بوندان سورا بر نیچه وقت ژورنالمزده علاحده اعلان ورقه‌لری چاپ او لو نیا جاچ.

اعلان‌لار

Carver Cotton cin Co East Briepvater' Mass

قاروبن فاتلون جین شرکاسی برویزیو اتور.
تکلیف ایدیره هر قسم ماشین و آلات، مهلا، جین، آل ایله و یا قایشیله ایشلیهن
هر بوبیو کلکده لیتلرلر، پامبوق تمیز لین زاوود لار قوروب ایشلتمک.
بوتون روئینه ایچون تک و کیلی:
باکوده استییون قارداشلارک تجارت ایوی
торговыи Домъ бр. Степунъ، Баку
شعبه‌لری: مروده، قوقاندده، تاشکندده، باطومده. نماینده‌لری:
تفلیس‌ده پ. د. بوللاق و شرکاسی. تیلفون ۲۸
تیخنیچیسکی دوم ا. ع. قیسیر، تفلیس‌ده، تیلفون ۶۸۷

Докторъ медицины
Я. Б. ЧУДНОВСКІЙ

نیروی و ایجری ناخوش‌ملقی: قبول ایلیور گونده‌لک
ساعت بش یاریمند یدی یاریمه کیمی.
Адрес: Петербургская ул. д. 3

ایلیکتریک گیلز فابریقاسی

روزا (قزل گل)

تفايس، اوچىنى پەره او لو ق، تىليفون نمره ۲۰۲

غۇریيە اعلا گیلزلر

اڭ نازىك فرنگستان كاغذىندا

ھر ياندە ساتىلرلر

کاراميل
موپانسیبیه

بینیم، موسکقاوا

بنیم حاجی میرزا حسن مجتبه‌ده که تبریزون آقالار-
نمندی، اونا چوخ پیس سوز دیمیه‌س. ملا عمو، اگر او پیس
او لسیدی، ایندی یه کیمی الله اونون گوزلرینی گور ایلمه‌مشدی، و
برده الله شکر اولسون، ایندی یه کیمی اونا نولوبدر، آنجاق
تبریزدن چخاردویلار، شبلو ایاقده یوسف آباد کندنده ملا حسن
اسکویی نک ایویندہ او توروب گیف چکور. اوراده بر طویله وار
بوبیک، دیندہ بر بوزو خانه وارد، هر وقت اکوچدن بر صدا،
های هوی قولاقه گلور، ایویندین دوروب او بزو خانه‌ده غیبت
گلوب بونی دوتاما. و برده ملا عمو، آتا بابا سوزی در: «ملا یه
گلوب، بولار ھر نه دیسلر و هر نه یازسالار او لار قبول ایلرلر،
حتی بنیم او سکوده بر آقا میر محمد دین ملا وار، هر ایوده
که تخته بتی او ساء بر دعا یازار داخی تخته بتی او ایوده
گورسمنز، و برده کاه کاه جنلری دوتار شیشه‌یه سالور، داخی حن
تاپولماز، و برده علیجده ملا واردی الله اونا رحمت ایلسون، گوگمه
دولنی با غلاردى، بهار فصلی گلوب اونی آپارادیلار
دولی با غلاما، اگر او اولایدی تقیسده، او گون دولی بیله بوبیک
یاقمازدی، بولار گدرینی بیلک گرکدر.

(اسکویی)

ملا نصرالدین الار منه

ژورنال ۲۲ مجی نمره‌سندہ بر غزیته آدی یازیلمسدی، و
آدک اوستنده بالاجه خط ایله یازیلمسدی: تاپماجه.
(بو غزیته‌نک آدی نهدر?) باخ، من او ساعت او خودوم، او
غزیته‌نک آدی یا (حماقت) در، یاده که (کمانچه) اما (حکمت) ده
او خوماق او لار. ایندی معلوم اولدی که منیم سوادیم هامودان
آرتقدر. او گوره خواهش ایدیرم که شیخ الاسلامدن توقع
ایده‌سون که منی ایروان گول مسجدی موقوفاته متولی ایلسون.
اما او خودیغمه آند او لسون که هیچ خیانت ایلمرم، لاب خاطر
جمع اول.

میخلصىرى: ملا فریلدانخ

لانم لگل

بر قاج گون بوندان ایره‌لی مقتی افسندي گوچیاى قاضى سنه
حکم ایلمشدى که قرا باقفال کندنینه گیدوب اوراده یکى اصول
ایله بر مکتب آچسون.

قراباقال گندنیک روحانی ملاسی موسی افندی جماعتی
بر یره یغوب باشلىوب داد فرياد اينتمگه که «جماعت» دھی دین
الدن گيدیر، الله خاطرینه گوتورون قاضى یه یازون که بیزه مکتب
لازم دگل.

جماعت‌ده گوتوروب قاضى یه یازير که «بیزه مکتب لازم دگل».
سوز یوخ، بلکمده لازم دگل ايمش، مثلا بر آداما اسپیچقا

ملا نصرالدین

«صد» نك ١٣٥٦ نومره شنه بىر ييله قصيده او خوديقي:

«اي گوزوم نوري عزيزم شهر زاد.
ساحلason هر دم سنى رب العباد.
کاغذگى گلدى بىڭا ويرديم آشى
بوسىلر قىلىدې بن ناشادى شاد.
.....
گورسون آنى چىن باجىلوك
لايق اولسە ايلهسون نشر آنى «صاد»»

(*) «صاد» صدا ديمگىدر. قافىه دوز گلەمك اىچۈن «صاد»
يازىلوب.

الدى عبد الحقر حسن القدارى

ملا نصرالدين: بو قصيدهنى او خويياندە من ايله خيال ايله دىم
كە حسن القدارى ئظرافت ايلدور، اما بو گون بىر نفردن ايشتىدىم
كە حسن القدارى دەلى اولوب.

تبىيز خبرلىرى

ميشىدە قورت آزىدى، ايکى سىلە گمى ايلان گلەدى: انجمنىم
اون نفر مكتب داردان، تىليس چىدىن، اسلامىم مؤسس لىريندىن وارىدىم
ايرانى ساتماقە كىمايت ايله مىرىدىلر، حسين فشنكچى ايلان احجالىلىكى دە
اولارە يولداش ويردىلر كە ياخچى ساتسونلار.

شهرئۇ نظمىيەلرین و كومىسرلىپىن كە روسلار دوتۇشىلار و
رئيس نظمىيە چوخ قورخموشدى، بىر گون گىزلىتىدىن صوڭرا الحمد لله
سلامت تاپولوب و اوزىدە سلامت در.

بو گون بىر عالي مجلس اىالتىدە تېكىل اولۇنوب، آقاي
مخبرى السلطنهنى صىغە او خودولار اون نفرە، او اون نفرئۇ آدلارى
گلن پوست عرض اولۇنار. الله مبارك ايلهسون.

آقاي مخبارى السلطنه بو گون حمامە تشرىف آپارا جاقىدى، انجمن
اعضاسى و رحيم صراف و على موسىپىن تاپىلمادى كە بو خصوصىدە
رأى ويرسونلار، انشاع الله صباح بىر ايشىدە يغىشوب رأى ويرلۇر و
ايالتىز راحت و آسودە اولار،

باتلى شيخ سليم رحيم خانك مالدىن بىش مىن تومان حىدا
ايالتدىن اىستىورە. چون رحيم خانك نقد پولى يو خدر، يىچازە ايالت
بىلەمير نە جواب ويرسون شيخ سليمە.

تاڭىر انچى

قدر شناسىلىق

ملا عمۇ، سىزۈن جنابۇزدان توقۇ ايدىرە كە سىز بو ملا لار،
مېجىتمەلەرە، آخوندلارا چوخ دولاشىلۇن، على الخصوص بىزىم ايراندا

مژلە

ملا دايى! سنه يازوب معلوم ايدىرە كە بوندان سوڭرە جمعە
سوزى دانشما، چونكە مسلمانىدە جمعە يو خدى، اگر جمعە او -
سىدى، نخو مسلمانلارى و افندىلرى بىلەرىلر. و بىر ناچە ايل بوندىن
اقدم عريضە ويرمىزدىلر كە بىزىم جمعەمىز يو خدر، و عريفەدە ياز
مىشىلىر: «جناب غۇربىناظور آغا، بىر جور ايلە كە بازار گونى تعطىل
ايدىك» نىخولولارك دعا سىن بىر كىتىن ايش ايلە راست گلەدى كە
ھىچ گمان ابلىزدىك: پادشاھلىق دوماسى قرار قويدى كە مسلمانلاردا
خرىستيان بازارىنى بايرام ايتىسونلار، بو مۇزەنەنى تىزلىك ايلە چاپ
ايت مجموعىدە كە نىخولو مسلمان قارداشلار او خويوب فرەنلىسونلار.
ياشاسون خودەكى مسلمان قارداشلار، ياشاسون خودەكى بويوك،
چوخ بويوك افندىلر.

در دەند

تىلغراف خبرلىرى

نخچونا — دونن صبح پويىزدىلە اوردو باددن آغ سيدىڭ
اوشاقلارى شەھرە وارد اولوب اوچ ساعت اقامىدىن سىكە ساعت اون
رادەلرنە سرعت قطارىلە زنگەمۈزۈر محالە عازم ارلدولار. وجود
مبارڪلىرى ئۆنچەلىلى سۈرەتىدە مشايت ابلىزلىر.
الله خطا سىندىن ساحلasonلار.

نخچوان — زاقاققار شىيخ الاسلامىك حىكمە گورە كىچىن
گون نخچوان قاضىسى مكتب آچدىرىمك ايجون شەھرئۇ ياخونلىقىندە
اولان قەباب آدىلى كىنە گىدىر. جماعت شىخىڭ گلەتكىي ايشىدوب
هاموسى بىر يەر جمع اولوب شىخىڭ خطبەسەن قولاق آسىدىقىدان
سىكە دىبورلار كە: «جناب شيخ! دوغروسى بو ايش اىچىن ايشىنە
او خشىور، هەكاه دوز ايش اولىسايدى دولت اوزى آچاردى، سەن
يرى ايوىڭرە و بىزلىرىنە شىيخ اسلام دعا ياز و توقع ايلە
كە بىزى راحت قويسون، بىز ايلە اون سىزدە اوشكى دعاجىيڭ». شىيخ
بر قدر فەرىشىوب قويوب گلور نخچوانە.

اعلان

رحمتلىك مظاير الدن شاه يورۇپا سفرىنە گىدىنە نخچوان
شەھرندە كىچدىكىدە، بىر ناچە نفر آداما ٦ ايلك مەتنى
خانلىق اجازە نامەسى ويرمىشى. ابىدى يازوب معلوم ايدىرە
كە همان اجازە نامەلر مظفرالدين شاه ئە وفاتىدىن سىكە
قوتىن دوشدىكىنە و دوبارە بىر كاغذلارى تازە ايران حکومىتى
تازە لمەدىگىنەن همان خانلار خانلىقلارندىن ساقط اولوب
قىدىمكى حاللىرىنە دوشمشلىر.

« بىر نفر آستاونوی خان »